

اوله یا ، شاید جناب حق - حاشا - کندیسنه رفیقہ ، یاخود اولاد
ایہنک صورتیلہ بشرہ بکڑمہ سیدی ، طبعیدرکہ ، اودہ باشقہ لرینک
معرض اولدینی تقلباتہ ، تغیراتہ ، زوالہ ، انحلالہ معرض بولونور
وازلہ وضع ایتمش اولدینی قوانین قدسیہ سنہ عوالم علویہ وسفلیہ بویلہ

کافه سی ایچون الله قارشی هر هانکی بر صنف ایله اوصنفک مبدعی ، یاخود هر هانکی بر قول ایله او قولک معبود و موجدی آره سنده کی نسبتدن باشقه بر نسبت تصویری ممکنیدر ؟

شمسه باق ، قره باق ، ییلدیزلره باق ، کیجه یه ، کوندوزه باق ، درت موسمه باق ؛ صوکره دکیزلره باق ، دکیزلرده کی حیواناته ، حشرات و ارضی اورتن نباتات ایله اشجاره باق . داها صوکره کندیکه باق ، دست قدرتک سنده ابداع ابتدکی عوالمه باق . ایشته بومناظرک ، بومشهوداتک کافه سنده او یله نامتناهی آیات باهریه مطلع اوله جقسک که هپسی ده مخلوقاتیله ذات الهیسی آره سنده بر نسب ، یاخود بر قرابت موجود اوله بیامک شائبه سندن جناب حقک پک یوکسک بر مرتبه ده بولوندیغنی سکا ییلدیزه جک و جهله سنک کندی مشیت ازلیه سیله وجود بولش عبادی اولدیغنه ، بناءً علیه منظومه خلقت ایچین وضع ایتیش بولوندیغنی قانون سرمدیسه منقاد بولوندیغنه سنی اقتاع ایده جکدر .

انسانه خاص اولان غرابتلردندر که خلقتده جاری اولان بوقوانین کندیسی ایچون واضع و مدبری ادراکه رهبر اتخاذ ایده جک یرده حواسنک حیطه سینه کیره بیان شتون ظاهره ایله اکتفا ایله مکده در . بر حاله که « بوکائنات ناصل وجوده کیش ؛ اوکا بوظامی ، بو آهنگی ، بواسلوبی و یرمن ، و بر آن غیر منقسم ایچون اولسون ، اراده سنی اوزرندن اکیسک ایتمین کیمدر ؟ » سؤالنه معروض قالسه « بنم بویکی مباحث ایله نه آلیش و بریشیم اولا بیلیر ؟ بزله ایچون ماده واشکالیه اجزای ماده آره سنده کی مناسبات کی حواسمزک احاطه سینه کیره بیله جک مسائلدن ماعداسیله مشغول اولمق دوغرو دکدر . » جوابی و یرر . بوفرقة ضاله امتلرک هپسینده چوغالیدی . حق عینی خسته لغک مسلمانلر آره سنده کوندن کونه یاییلمقده اولدیغنی کوروپورز ، او مسلمانلرک که سماوی کتابلری کائناته نظر ایتیهی ، اسرار خلقتی تأملده بولونه بی امرایدیور و انسانلری صانعک وجودینه و وحدانیتنه آنجاق تفکر و تحری طریقه ایمانه دعوت ایدیور . اوده ، قرآن حکیمک سوره لرندن همان هیچ بری یوقدر که نظر و تفکره سائق آیات کریمه دن برجوغنی احتوا ایتیش اولماسین .

بونکله برابر علوی ، سفلی بوتون مخلوقات و وحدانیت و قدرتک صحائف انعکاسی اولان فاطر حکیم قرآنی قبوله ، پیغمبرلرینی تصدیقه یا ناشایانلری بیله او صحیفه لرله نصیبه دار هدایت ایدیور . ایشته انکلیز فیلسوفی اسپنسر که هیچ بر دینه قائل دکدر ، کتابلرنده مدبر کائناته بعضاً (عقل اعظم) بعضاً (قوه ابدیه و ازلیه) دیدیکنی کوروپورز . داها نه قادار فیلسوفلر وار که فکرلری شکوک مظلمه چوللارنده شاشیرمش قالمشکن طالمش اولدقلری ضلال و غفلتدن او یانیورلرده هر دور لومثالک ، هر دور لو خیالک فوقده اولان عزیز حکیم و سمیع بصیرک حضور عظمتنده باشلرینی اوکیرینه اکیورلر .

شوقادار وار که مفسر لر (و اذا قضی امرأ فانما یقول له کن فیکون) قول کریمک تأویلنده اسراف کلامه دوشدیلر ؛ کرک (قضی امرأ) جهله سنک معناسنک بیانده ، کرک مجرد (کن) قول الهیسنک ناصیل اولوبده بر شینک تکنونه کافی اولدیغنده عادتلری و جهله سوزی اوزاتدیلر . کذلک (فیکون) نک امرابنده بر جوق و جهلر بولدیلر ؛ بن بوراده اونلرک ذاهب اولدقلری مسالکی تحطنه ایله مشغول اولاجق دکم . بن یالکز (قول) ک حقیقتی بیان ایله اکتفا ایده جکم .

معلوم اولمالیدر که (کن فیکون) عبارده سی قرآن کریمک درت یرنده وارد اولمشدر . بر نحیسی تفسیر ایتمکده اولدیغمز شوآیت جلیله که سوره بقره ده در . ایکنجیسی (ان مثل عیسی عندالله کمثل آدم خلقه من تراب ثم قال له کن فیکون) آیت جلیله سنده که سوره آل عمرانده ؛ اوچنجیسی (و یوم یقول کن فیکون) آیت جلیله سنده که سوره انعامده ؛ دردنحیسی (اولیس الذی خلق السموات والارض بقادر علی ان یخلق مثلهم بلی و هو الخلاق العلیم انما امره اذا اراد شیئاً ان یقول له کن فیکون) آیت جلیله سنده که سوره یسن ده در .

شیمیدی شو درت آیت جلیله بی تأمل ایدن آدمک نظر امعانه هر برینک اسلوبنده کی سرتجلی ایدر . اوت ، بو آیتلرک سیاقیله احتوا ایتدکلری عبارات کمال وضوح ایله کوسترمکده در که جهله سی ده جناب حق تدبیر و تصرفاتنده عبادی منزله سینه ایندیرن و اونکده مخلوقاتی کی قاریسی ، چولوغنی ، چو جوغنی اولدیغنه ذاهب اولان کیمسه لری رد ایچون نازل اولمشدر . ایشته فاطر ذوالجلال شو درت آیت جلیله سیله او جاهلله آکلاتمی ایسته یور که الله ایله عبادی آره سنده کی نسبت آنجاق خالق ایله مخلوق و آمر ایله مکلف آره سنده کی نسبتدن عبارتدر ؛ کوکرده ، یرده نه وارسه هپسی اونکدر و اونک امرینه مسخردر .

حدیث برهنگی

ماهیت اسلامیه نک بر جزؤ مقومی اولان وادله شرعیه دن اجماع امته و قیاس فقهایه بر استنادکاه تشکیل ایدن احادیث نبویه مهملک بر تلقی به معروض بولنیور و بوطر ز تلقی آتی اسلام نامه بزی جدی اندیشه لره دوشوریور . احادیث صحیحه یا هیچ یوقش و یاخود پک آزمش ، مؤسس و مبلغ شریعت اقدمز نامه اورنه آتیلان حدیثلر یا ضعیفمش و یاخود کلیاً موضوع ایش ، حدیثک صحیحنی ضعیفندن تفریق ایده مهین و یاخود منفعت دوشکونی اولان خواجهلر بوعلی العاده سوزلری حدیث دییه مسلمانلره یوتدیریوریورمش ... طرزنده کی تلقیلر کوندن کونه تعمیم ایدیور ؛ اولجه ، اشراقیون کی ، توقف و سکونت حالنده قلبدن قلبه اساله ایدیلن بوسیال فکرلر ، شمیدی ، مشائیون کی ، مشی و حرکت حالنده